

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuder în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

După conferența interparlamentară.

Dela un amic al nostru primim următorul articol, pe care îl publicăm la acest loc de frunte:

Jókai—Apponyi—Pázmándy, triumviratul delegaților celor trei partide parlamentare maghiare la conferența interparlamentară de pace, s'au întors dar „triumfători” la Budapesta. Ei au „sdrobit”, în fața străinătății, „infa-mele calomnii” ale „agitatorilor valahi”, au convins lumea despre „libertatea maghiară” și au isbit cu propunerea lor, ca viitoarea conferență să se țină, în 1896, la Budapesta, într-o preamărire milenială.

Drept-aceea mare bucurie în Sionul jidano-maghiar.

Să nu le stricăm această bucurie, ci să vedem mai bine, dacă ea merge în socoteala noastră, dacă cele întâmplate la Bruxella aduc vre-o stricăciune causei românești, sau dacă putem trage vre-o învățătură folositoare dintr'însele.

În cea din urmă ordine de idei, accentuăm încă odată, că toate trei partidele maghiare și-au trimis delegați la conferența interparlamentară. Un lucru acesta, care sigur nu este întâmplător, ci mai virtuos dovedește, că mai e trebuință de dovezi, că în chestia naționalității toți politici maghiari sunt una, sunt solidari, își împart în bună înțelegere rolurile, pentru-ca cu puteri unite și cu mai mari șanse de succes să ne combată.

Ni-se dă va să zică încă odată privilegiul, ca să învățăm dela adversarii noștri. Și știut este, că învățăturile dela dușmani sunt cele mai prețioase.

Într'adever în această privință adversarii noștri ne sunt superiori. Ori-cât de guvernamentali deoparte și ori-cât de opoziționali de alta, ei își dau totdeauna mâna în contra noastră. Ori-cât s'ar combate în chestiile lor interne, când e vorba de chestia naționalității, la ei nu se află ambițioși, zăpăciți sau perveși, cari se cerce a contracara și a paraliza ceea-ce ei numesc politica națională, ci cu toții se silesc din răspuțeri ca să o sprîginească și să o promoveze. Să ne fie aceasta de învățătură și să ne dăm silința, ca măcar acum, în ora a unsprezecea, să facem și noi asemenea.

Demersul politicilor maghiari, în fața conferenței interparlamentare ne mai dă încă o învățătură. El arată, că adver-

sarii noștri au înțeles și au simțit, că de păgubitoare le este pierderea simpatțiilor străinătății. De aceea eforturile unanime de a 'și-le redobândi și de a se feri de nouă pierderi.

Această impregiurare dovedește în același timp, că nimerită a fost procedura aceloră dintre conducătorii noștri, care au avut prima preocupare de a informa străinătatea despre suferințele și gravaminele noastre.

În timpurile noastre, când modernele mijloace de comunicație și înțelegere au apropiat în chip așa de uimitor țeară de țeară și popor de popor, și au legat atât de strins interesele unuia de ale tuturor și interesele totalității de ale fiecărei individualitate etnică: în aceste timpuri noi Maghiarii, dar' nici cea mai mare împărăție din lume nu se poate emancipa de sub jurisdicțiunea opiniei publice europene. Fiecare țeară, fiecare stat, fiecare popor, trebuie să țină cont de principiile și interesele dreptății, moralei publice și ale civilizației, dacă nu voeste să plătească scump inobediința sa.

În consecință nu numai noi și Maghiarii, ci Europa întreagă este interesată, ca în patria noastră să fie ordine, dreptate și pace. De interesele speciale ale vremelnicilor grupări internaționale întru susținerea păcii europene, nici nu mai vorbim cu acest privilegiu.

Constatat acest adevăr, dinaintea căruia și Maghiarii se pleacă, pentru că trebuie să se plece, n'avem decât să mergem înainte pe calea apucată. Să fim mulțumitori celor-ce ne-au pledat cauza înaintea areopagului european și să-i imbrăbțăm, ca și în viitor să urmeze înainte a ne-o pleda. Să le dăm cu toții tot sprințul și tot materialul trebuincios, pentru ca să fie în poziție de a face deplină lumină și cât se poate de curând. Căci odată străinătatea luminată, ziua dreptății și a libertății pentru noi nu mai poate întârzia mult.

De eforturile adversarilor de a împedea eșirea la lumină a adevărului, multă teamă se nu avem. Ele pot să întârzie, dar' nu se oprească triumful adevărului. Și noi numai adevărul îl vom și numai dreptate cerem.

Cu încredere în viitor să cultivăm dar' înainte această parte a politicii noastre naționale, care nu poate să nu triumfeze, câtă vreme adevărul, dreptatea și moralitatea sunt bunuri vecinice ale omenirii, cărora și tiranii și fudulii trebuie să li-se supună în cele din urmă.

Acestea sunt învățăturile generale, dar' destul de prețioase, ce putem scoate din cele petrecute la Bruxella. Ear' dacă privim lucrurile mai în detalii, încă nu avem cuvinte de a ne întrista de rezultat.

Înainte de toate bucuria șovinistilor în fața pretenției lor isbânde este foarte ieftină. Delegații lor la Bruxella nici n'au convins străinătatea despre liberalismul lor, nici n'au desarmat gravaminele și revindicările noastre. Nici chiar ei n'ar pute afirma contrariul, afară doară de aceia dintre șoviniști, pentru care minciuna este o armă de luptă tot atât de bună ca și adevărul.

Dar' chiar admitând, ceea-ce nici decum nu se poate admite, că delegații maghiarismului dela Bruxella ar fi convins pe membrii conferenței interparlamentare, că în litigiul dintre noi și Maghiari dreptatea este pe partea celor din urmă, totuși mare treabă nu ar fi nici aceasta și nici decum nu am avea motive de a ne da învinși în fața străinătății.

Înainte de toate, pentru a feri pe cetitorii noștri de noțiuni false, credem că este timpul și locul de a defini scopurile și caracterul conferențelor interparlamentare de pace. Această întovărire internațională, la care nu iau parte parlamentele statelor europene, ci din propriu zel și propriu îndemn, singuratici membri ai acestora, urmărește nobilul, dar' foarte idealul scop, de a face să nu mai fie războaie între statele și popoarele din lume.

Ei bine, dacă ne dăm seama de izele cu multe fire încurcate, cu care se cârmuește lumea, de mica influență ce principii umanitare a avut și are asupra destinelor omenirii, de imperfecțiunea naturii omenirii chiar, cu toate poftelile ei egoiste și ambițioase, ori-cât de idealisti am fi, trebuie să recunoaștem, că conferențele interparlamentare sunt departe, foarte departe de a-și vedea mărețul scop realizat. Ele nu pot face altceva, decât să arunce o idee în lume, să o cultive și să o propage, știind însă dinainte, că zeci de generații vor trece la vecinicie, până când va rodi sămânța ce ei acuma seamănă.

Evident, că nu acesta este forul care va pute să rezolve chestia naționalităților din Ungaria. Precum asupra păcii și războiului, multă vreme vor mai hotărâ, din fatalitate, potențaii, diplomații și în prima linie baionetele, tot aseme-

nea revindicările noastre le vom realiza sau le vom pierde numai prin luptă, luptă asiduă și neîncurmată, ear' nici decum nu în urma verdictului, fie chiar și a celui mai luminat for internațional, care nu dispune de mijloace și de forțe ca să impună cuiva judecățile sale.

De aceea zicem că chiar dacă Maghiarii ar fi convins pe membrii conferenței interparlamentare în favorul lor, tot nu am fi pierdut, nimica. Se înțelege, că cu atât mai puțin am pierdut, după-ce conferența din Bruxella a accentuat expres, că nu se identifică întru nimica cu situația din Ungaria. În cele din urmă însă, ori-cum ar sta lucrurile în acest punct, ajutorul moral al străinătății îl așteptăm dela cercuri mai largi și mai influente de cum este conferența interparlamentară. Îl așteptăm dela opinia publică a popoarelor civilizate, dela care se inspiră și guvernele și diplomația și toți aceia cari făuresc soarta țărilor.

În această ordine de idei, sîntem convinși, că și reprezentanții grupului parlamentar român, și în special dl V. A. Urechia, în chestia națională n'au așteptat dela conferența interparlamentară mai mult, decât să le ofere un bun privilegiu ca să ne facă cunoscute revindicările noastre, spre sfîrșitul ca din sala conferenței să le audă lumea cea mare. Ear' acest scop este ajuns, cu toate-că viitoarea conferență se va întruni la Budapesta. Încolo, pe cât de puțin se poate presupune, că reprezentanții maghiarismului s'au dus la Bruxella ca să contribuie la stabilirea păcii eterne și universale, tot atât de puțin se poate admite, că ei au rezolvat acolo chestia naționalităților.

„Triumful” dlor Jókai — Apponyi — Pázmándy se reduce dar' la faptul, că conferența a primit invitarea de a merge în anul viitor la Budapesta.

Aici avem să facem observarea, că deși știm să apreciem bunele intenții ale dlor V. A. Urechia și E. Porumbaru, totuși mai bine făceau dacă nu combatău această invitare. *) Credem că era deajuns dacă acești venerabili amici ai noștri, pentru salvarea punctului de vedere românesc, se mărginau a declara,

*) Noi sîntem de părere, că nu s'a făcut rău. Pentru-că s'a văzut, că grupul italian, danez și elvețian sînt gata a nu veni. Declarațiunea biuroului a fost votată de toate grupurile, votând numai Maghiarii contra. Astfel s'a putut constata, că toți îi desaproabă pe stăpâni noștri și că deja trei grupuri parlamentare îi apreciază pe Maghiarii ca și Români din regat. Red. „Tribuna”.

că ei ca Români nu pot merge în capitala șovinismului maghiar, care sub masca liberalismului voeste să gâte pe conaționali lor. Încolo delegații români făceau chiar bine, dacă recomandau membrilor conferenței ca să nu întârzie a veni la Budapesta și a vedea cu ochii cultura maghiară și abnormitățile constituționalismului maghiar.

În definitiv noi Români ungureni trebuie să dorim chiar, ca străinătatea să vină în patria noastră și să afle din intuiție proprie cele-ce se petrec aici. Noi nu avem să ascundem nimica, ci tocmai voim să se știe tot. Ear' cu ochii și cu urechile proprii bărbații apuseni vor afla mai multe, decât sîntem noi în stare să le transmitem, ori-care ne-ar fi mijloacele noastre de informație.

Să vină dar' cât de mulți, ca să vadă și să creadă. Să vină și conferența interparlamentară, și sîntem siguri, că experiențele ce vor face, nu vor fi în defavorul nostru.

Ele vor contribui numai, ca Europa cultă să-i cunoască pe Maghiarii moderni după firea lor adevărată și să înțeleagă, că iubirea lor de libertate, cultura și cavalismul lor sînt simple legende, dacă nu chiar mistificații intenționate.

Aceasta o dorim cu atât mai mult, după-ce visita la Budapesta, din anul trecut, a membrilor congresului demografic, precum și aceea din 1885 a oaspeților francezi la expoziția ungurească, au produs niște rezultate, care nu nouă ne strică, dar' cu atât mai mult adversarilor noștri.

Sigma.

Limba română în gimnasiul romcat. din Oradea-mare, după-cum apare din programa acelui gimnasiu, stă rău de tot. Deși e un post sistematizat, plătit cu 600 fl. pentru propunerea limbii române, ca studiu regulat, această propunere îndură din ce în ce strimtorări și respingeri. Ea a început a nu mai fi obligatorie nici chiar pentru tinerii români toți, ci numai pentru aceia, cari vor voi să o învețe, avînd să declare aceasta dela început, la înscriere. Ce se urmărește? Aceea, ca elevul cutare și cutare, poate și mai slăbuț, temîndu-se de a nu părea „Daco-Român” în fața corpului profesoral, și ca atare luat la ochi, să cedeze dela a se înscrie pentru orele de limba română, și așa pe încetul, pe încetul catedra de limba română s'ă dispare ea de sine! Etată și aci politica maghiară vîrftă în chip infam în chestie curat culturală!

FOIȚA „TRIBUNEL”

Aquilegia.

Legendă

De

Paul Mantegazza.

Înzadar veți căuta în cîlindarul sfinților numele Teodagne, și totuși, dacă a existat vr'odată o sfîntă, fără îndoială a fost ea. Cu toți sfinții sînt puși în cîlindar, și cred că lipsesc mulți, și încă dintre cei mai buni, anume dintre aceia, cari pe lângă sînțenie mai au o virtute, modestia; pentru aceea nu i-au cunoscut cronicarii și popii nu i-au declarat de sfinți.

Tocmai așa se întîmplă și cu bărbații celebri; și între ei sînt pietre false, pe cari le-au ținut de veritabile, și lipsesc mulți, cari au murit cu creeri geniali și și-au dus și numele cu ei în groapă. Ce vreți? Dacă în lume nu e nedreptate, nu e nici dreptate și prin urmare nu există judecător, tribunal, aprod și toată ceata apărătorilor de legi. Ce lucru infam!

Teodagne, al cărei nume grecesc ne amintește de D-zeu și de curățenie, se născu sfîntă și muri sfîntă. Și cu toate-că satana pentru a o seduce o duse într-o regiune, unde nu zic o sfîntă, ci mulți ăngeri și arhangheli ar fi păcătuit.

Frumoasă ca o floare, aristocrată de naștere, prin voiața părinților se căsătorii cu un

principe lombard, cari își avea reședința în Monza, orașul meu patern.

A căzut jertfă vanității părinților ei; pentru-ca să o facă princesă, o făcură cea mai nefericită femeie a timpului ei, căci bărbatul ei Rutilando era urît, barbar, violent și totodată cel mai imoral om al timpului. Ajunge să spun, că la 8 zile după cununie, deveni infidel Teodagnei.

La început nenorocita princesă nu voia să-și creadă ochilor, mai ales bărbatul ei încerca să-și ascundă aventurile; dar' curînd o convinsese aparențele și precauțiunea din ce în ce mai mică a lui Rutilando, că zilnic era înșelată laș și crud.

Ea se retrase în capelă, plînsă și se rugă, și-apoi fără o vorbă, care ar suna ca reproș s'au plîngere, se arunca în brațele lui Rutilando și îl conjura să nu desonoreze numele ce-l purta ambii, să nu o rănească în cele mai sfințe drepturi ale inimii.

Rutilando o desmerdă, căci și ea era femeie, dar' apoi îi zise ironic, că el s'a născut vînător și țineste asupra ori-cărui vînător, de-l întănește pe luncă sau în loc, în pădure sau pe țărmul riului. „Și de ce te plîngi? Te fac să simți vr'o lipsă! Tu tot rămâi princesă, soția lui Rutilando, celelalte sînt femei pe cari le desmerdă și le uită.”

Teodagne nu mai plîngea și nu-și mai da silința, să-și recăstige inima soțului seu. Se futoarse în capelă și se rugă lui D-zeu pentru răbdare și virtute. Și din amîndouă i-se făcu parte așa de bogată, încât îi ierta și aceluia, care o insulta zilnic și în fiecare oră, și îi zimbă călăului seu.

Era așa de înșuflețită în fanatismul jertfei, că ziua întreagă era în extas și urma cuvintelor din evanghelie, cari ne comandă, să răsplătim răul cu bine și să întorcem și obrazul stîng aceluia, care ne-a palmuit pe cel drept, sau viceversa, după gust.

Cei mai frumoși, bogați și seducători tineri ai curții de Lombardia, vîzînd cum merg lucrurile în casa lui Rutilando, încercau, fiecare pentru sine, să mîngăie pe sîrmăna femeie și îi făceau fără îndurare curte; dar' toate erau înzadar. Virtutea ei era de diamant, și cu cât era mai crudă mîhnirea ce i-o cauza bărbatul, cu atât era mai gingașă și mai prietenoasă față de el.

El din contră înduioșat prin atîta bunătate, dar' nu atins, simți poate puțină reumușcare, însă în loc să se îndrepteze, se aruncă în vițuri nouă, pentru a făbuși aceste reumușcări, pentru a provoca oare-cum virtuțile ei de diamant, cari îl năcăjau și îl umiliau. I-ar fi plăcut mai mult, dacă ar fi fost insultat, afurisit, și să o fi văzut perzîndu-și cumpătul sau desperată.

El duse lucrul așa departe, că excită scandal și supărare, nu numai la curte, ci în toată țeara. Toate nopțile le petrecea afară de palat.

Cînd ajunse lucrul aici sîrmăna Teodagne nu mai putu răsplăti răul cu bine, dar' tacu și căută în acest chip să ascundă înaintea publicului rușinea bărbatului seu.

Într-o zi era singură în palat. Îngenunchiase în capelă și se ruga lui Dumnezeu,

să-i dea răbdare și virtute, cînd i-se anunță, că o deputație de dame din Lombardia dorește să-i vorbească.

Făcu semnul sfintei cruci și se duse în salon, unde găsi floarea societății, reprezentată prin cele mai nobile, bogate și frumoase femei din oraș.

Una dintre ele, care era înrudită cu casa domnitoare, merse în fața Teodagnei și zise:

„Sublimă, cuvioasă princesă, de mult te admirăm și te compătîmim, noi surorile tale. Tu o sfîntă între sfinți, nu numai ierți celui-ce te ofensează zilnic laș și crud, ci cauți să-ți ascunzi păcatele și zîmbest în public, ca să nu te țină de nefericită. Noi însă surorile tale, ne simțim toate ofensate prin insulta ce i-și-a făcut și venim la tine, să te provocăm în numele tuturor, în numele onoarei femeiești, să te răsbuni față de Rutilando.”

„Nu, nu mă voi răsbuna nici odată față de acest om.”

„Christos a fost mult mai greu insultat, ca mine, și încă pe cruce s'a rugat lui Dumnezeu, să ierte călăilor lui. Aceasta am făcut-o și o voi face-o cât voi trăi.”

„Princesă, tu poți ierta ca Teodagne, dar' nu ca femeie. Trebuie să răsbuni întreg sexul femeiesc, pe care soțul tău l-a ofensat la moarte în mod nerușinat.”

„Dumnezeu îl va pedepsi, eu nu pot și nu mi-e iertat. Pînă în ultimul moment voi uita și voi erta.

„Aceasta e prea mult!” strigară toate femeile deodată.

„Tu nu ești femeie ci o sfîntă. Noi însă sîntem femei și Lombarde, și noi ne vom răsbuna în locul tău, noi vom răsbuna onoarea femeiească.”

*

Toate aceste dame plecară pline de mînie, dar' mai furioase pentru atîta răbdare care putea fi sfîntă, dar' lor li-se părea lașe.

Ținură consilii lungi asupra celui mai bun mod de răsbunare.

Părerile se succedau mereu și era cu neputință să ajungă la o hotărîre practică. Unele voiau să cumpere un ucigaș, ca să-l străpungă pe principe cu pumnalul; altele să-l otrăvească sau facă prizonier prin trădare și să-l supună la torturi lungi barbare.

În sfîrșit preponderă sfatul contesei Theodelinde, care vorbi cătră prietenile ei așa:

„Ori-cât de îndreptățită și naturală e mânia, noastră, ori-cît de meritată e pedeapsa ce vom să o dăm soțului ei în numele tuturor femeilor ofensate în persoana Teodelinei, tot nu trebuie să uităm cererea ei, adică să-l lăsăm în viață, ca într-o zi să se poată călîna de moarte. Să mergem la locul de Como, unde trăiește de asupra lui Urio, în peștera de urși un vrăjitor, care a făcut minuni uimitoare, și să-l rugăm pentru o pedeapsă nouă deosebită, așa, ca să fie crutată viețuă nerușinatului, care a nefericit pe cea mai nobilă ființă din lume.”

*

Dela Bruxella. „L'Estafette“ dela 21 August publică un articol, în care găsim unele amănunte nouă. Domnul Apponyi a intervenit adecă pe lângă presidentul Descamps pentru ca el să înduplece pe dnul Urechid să fie mai dulce la cuvânt. Toți amicii Românilor au fost rugați a fi tot așa. Domnul Urechid, văzând aceasta, a cerut ca biuroul să facă o declarație satisfăcătoare pentru noi. Dl Descamps și Urechid au redigat împreună declarațiunea dată de biuro, și care este următoarea: „*blam indirect*“ pentru cele ce se petrec în Ungaria. Dl Apponyi a mai declarat, că dacă el ar veni la guvern, el nu ar accepta alt regim față de naționalități. Mirarea a fost mare. Da, exclamă Urechid, dnul Apponyi este tot atât de Ungur ca și cel mai mare șovinist compatriot cu el. „*Victrie causa diis placuit sed victa Catoni*“. Presa belgiană a felicitat pe Români de succesul „pe care Ungurii îl pretind pe seama lor“. Despre deputații francezi acel ziar zice: „Francia se numește amica Rusiei și domni Labiche, Passy etc. votează contra milioanei de Slavi din Ungaria... Înțeleagă-i cine poate!“

Crisa în Austria. Din Viena se telegrafează, că Maiestatea Sa a amnat formarea definitivă a noului minister până pe timpul când se va reîntoarce dela manevrele de toamnă.

Contele Badeni s'a reîntors dela Ischl și petrece în Viena în societatea persoanelor marcante din cercurile politice normative. Alaltă-seară a fost oaspele contelui Kielmansegg. Se zice că contele Kielmansegg în noul cabinet nu va ocupa loc, ci se va reîntoarce la vechia sa demnitate de locuitor al Austriei-de-jos.

Voci de presă

despre

congresul naționalităților.

„Vremea“ din Craiova, publică în numărul seu dela 6 Aug. deja al doilea articol scris despre congresul naționalităților, în care zice:

„Acest act politic, acest mare act al vieții românești s'a săvârșit; dar cu multă greutate. Cei ce au urmărit știrile ce ne-au venit, au putut vedea, că în afară de greutatea pe cari organizatorii au avut să le învingă, guvernul unguresc luase ultimele măsuri pentru a zădărnici lucrările congresului.

„Acea deputațiune de Români (?), care venia cu hotărâri ticluite gata și prin care arătau toată mulțumirea ce resint de a trăi sub oblăduirea ungurească, era compusă de sigur din Români cu pînă; și este curioasă forța morală a dreptului, care știe să se impună unor disperați. Aduși de stăpînire ungurească, prea iubiți supuși ai Ungurilor, nu au stat un moment pe gânduri, când au văzut furia și scârba ce conduita lor au produs în rîndurile adevăraților Români. Au plecat rușinați și de rușinea lor trebuie să se umple conducătorii din Budapesta, cari înscenează

Și damele lombardice așa făcure. Magicul Abracadabra înțelese de ce e vorba, apoi rise și zise:

„Frumoase dame, să prefacem principele într-o floare.“

„O nu, o nu!“ strigară femeile, „prin asta i-s-ar face prea multă cinste.“

„Ei, vom face o floare de ris, caraghioasă, care să nu fie desmerdată de nici o fată, să nu fie culeasă de nici un îndrăgostit. Îl vom face imposibil de a pécăut.“

Theodelinde, care propusese drumul la Uriu, luă cuvîntul pentru toate.

„Dar floarea trebuie să fie urtă.“

„Da, urtă și fără miros, și pe lângă asta grotescă.“

Acum rise Theodelinde și adause:

„Împodobește floarea cu atâtea coarne, ca se formeze o coroană în giurul ei.“

„Foarte bine, foarte bine“, răspunse Abracadabra.

Așa principele Rutilando fu prefăcut în aquilegia, o floare caraghioasă, grotescă, plină cu coarne, căreia Mailanzii, adevărații urmași ai Lombardilor, i-au dat numele semnificativ de „iubire perfectă.“

Această floare a rămas reprezentanta coarnelor bărbătești și femeiești. Cea cu flori brune e dedicată bărbaților, cea cu flori trandafirilor femeilor; dar brună sau roșie e totdeauna cu coarne. Nici un îndrăgostit nu îndrăznește s'o ofere frumoasei lui, nici o frumoasă iubitelui ei; ea întrupește o reșbuare veche și dreaptă a femeilor lombardice.

Trad. de Lucreția Popescu.

scandaluri ordinare, socotind, că cu asemenea manopere reprobabile, ar pute zădărnici această marea și generoasă luptă.

„Sîguința și pricepera cu care s'a condus lupta în contra maghiarismului este demnă de toată admirarea; și rezultatele atinse trebuie să mulțumească pe conducători. Dar tocmă trecutul glorios obligă pe acești conducători, ca să continue cu bărbăție, să facă tot posibilul, ca prezentul să nu fie mai pe jos de trecut.

„De acum obiectivul este bine determinat; — se știe, care sînt cerințele, se știu forțele de care se poate dispune pentru a atinge acest obiectiv, rămîne stăruința, rămîne întrebarea mijloacelor proprii pentru a merge înainte.

„Aceste mijloace atrîna de împregiurări și nu puțin merit vor avea șefii conducători ai naționalităților din Ungaria, dacă știind să se folosească de împregiurări, vor deservir opera ce le este încredințată și care va avea drept efect scăderea de sub ȳrgia ungurească a atîtor milioane de oameni.“

În restul articolului, confratele nostru, zice că pentru a duce mai departe lucrurile și pentru a pute purta o luptă efectivă trebuie organizate masele; trebuie o propagandă continuă, care să întrefînă viu spiritul de rezistență.

„Schlesische Zeitung“, până acuma o bună prietenă a Maghiarilor, scrie:

„În tot cazul este consult, ca chestiunea naționalităților din Ungaria, să fie apucată în străinătate după-cum trebuie. Desvotarea, ei — deoarece Maghiarii s'au arătat până acuma un element bun pentru politica de pace a puterilor din Europa centrală — n'ar fi chiar îmbucurătoare, dar tocmă pentru aceasta ar trebui să se ferească oamenii, cu deosebire în Germania, să iee de bani buni raporturile tendențioase, care aschidă adevărata stare a lucrurilor asupra chestiunii naționalităților din Ungaria, date în vileag de oficioasele din Budapesta și prietenele sale.

„Bistritzer Zeitung“, dela 10 Aug., după-ce anunță congresul și publică unele puncte din convocări în extras, scrie:

„Ungurii se fac ca și-cînd nici nu le-ar păsa de congresul ce are să se țină. Cu toate acestea însă în întreaga presă maghiară se poate ceti pînă la o nelășă a neînțeleasă. Că acest congres are o însemnătate, o vezi dela prima ochire asupra stadiului chestiunii naționalităților. De ani de zile deja plutește această chestiune pe suprafața politice noastre, anume de cînd li-a succed Românilor să-și câștige simpatia și să atragă atențiunea tuturor popoarelor romane asupra lor, de cînd le-a luat partea presa străină, de deosebire cea italiană și franceză, ear în Angliera și Germania chestiunea naționalităților din Ungaria a început să fie urmărită cu interes și simpatie. Se poate zice, că șovinismul are întreaga străinătate contra sa.“

Vorbește apoi de parlament, de legea electorală, care neîndreptățește atât de mult pe toate naționalitățile. Ziua pentru care s'a fixat congresul o numește o norocoasă trăsătură de șach.

„Politicește cuminte a fost, ca tocmă atunci, cînd se fac pregătirile pentru mileniu, să se arete lumii prin convocarea congresului, că marea majoritate a populației din Ungaria nu are nimica comun cu cea sîrbătoare, care este curat maghiară.

Cu toate împregiurările favorabile, totuși nu așteptăm prea mult dela acest congres al naționalităților, anume ne nădăjdum o repede schimbare a cursului guvernului cu privire la politica naționalităților. Șovinismul este încă așa de puternic, încît un congres al naționalităților nu prea poate să-l supere. Cu o simplă ordinațiune de suprimare, încă n'ar fi el mîntuit de pe lume, numai locul de intrare ar fi mutat la Viena sau în Elveția. Însemnătatea sa încă nu și-ar pierde-o nici atunci. Însemnătatea lui stă într'aceea, că cu toate măsurile de maghiarizare, cu toate că ani de-arîndul opinia publică a Europei a fost dusă în rătăcire, astăzi, puțin după procesul dela Cluj al Memorandului, chestiunea naționalităților își ridică capul mai puternic ca ori-cînd.

Este clar, că chestiunea naționalităților nu se poate rezolva cu puterea, ci numai prin respectarea dreptului ce se cuvine naționalităților.

„Allgemeine Zeitung“ din München (dela 22 August) publică o corespondență din Ungaria-de-Sud, despre congresul naționalităților. După-ce arată că dela Ischl s'a dorit permiterea congresului,

ca efect a avut programul în discuțiile presei maghiare și zice:

„Ea încearcă pe naționalități cu dispreț și ar voi să facă ridicol congresul, care într'adevăr a fost imposant. Între cei 600 de participanți se afla doară floarea inteligenței Românilor, Slovacilor și Sîrbilor, cari se aliau întăia-ora. În Viena a motiv de-ajuns să nu deprecieze această apariție, deși în Budapesta se face încă politică de struț.“

Marele ziar numește pe scriitorul acestor șire un „experimental observator“ și spune că el este o probă că nu toți „conducătorii relațiilor“ sînt de acord cu — Bánffy. Ce privește permisia — dela Ischl, de care „Allgemeine Zeitung“ observe că-i greu de admis, se știe că și foile libre de onyiste au dat-o în vileag și că ele nu au re-tras-o ci o susțin!

Cuvîntarea lui T. Cipariu

ținută cu ocaziunea inaugurării și deschiderii „Asociațiunii transilvane pentru înaintarea literaturii și culturii poporului român“, ca răspuns la cuvîntarea Excelenței Sale pîrintelui episcop Baron de Saguna.

Asociațiunea s'a inaugurat la 23 Octomvrie 1861 prin o cuvîntare a lui Saguna. „Toți știm“, zise el între altele, „că țeranul cînd ară nu cîntă îndrîet, ci înainte, ca brazda sa să nu o greșască“. Cipariu arată apoi într-o excelentă improvisație spre ce se caute Asociația înaintea; cuvintele lui încălzesc și azi, de aceea le reproducem din incidentul intrării din nou a Asociațiunii.

Excelență, domni și frați!

Cînd ne uităm înapoi la istoria poporului nostru și mai ales la a națiunii noastre din această patrie dulce, care e antăul leagăn al vieții române pe aceste locuri nordice-orientale, mai că nu aflăm în scrieri atîtor mari secol dela începutul celui al doilea al erei creștine până acum peste mijlocul al celui de al XIX-lea, decât numai zile de lacrimi, de dureri și de suferințe de toată forma; ear zilele de bucurie pentru poporul român și pentru națiunea noastră transilvană în special, au fost mai puțin și mai rare, decât peana de corb alb. Cultura română, ce au dus cu sine în Dacia din alte părți ale lumii mai ferice și mai desfătate, și au transplantat-o în acest pămînt rece și înghețat, cultura de care marturisesc toate ruinele și toate unghiurile patriei noastre, acele 40 de cetăți, ce le numără Ptolomeu în geografia sa cu numele, abia cu 50 ani după strămutarea noastră în acest Babilon, — toată, mai toată căzu prada gîniilor barbare, care înainte de a prăda Grecia și Italia, Atena și Roma, se par că din prada patriei noastre și din ruina culturii romane de pe acest pămînt, și-au luat gust de a se încrunta în ruinele și ale celorlalte provincii din imperiul roman. Din această ruină totală a națiunii, numai Dumnezeu știe cum am scăpat, numai ca prin minune, și numai cu pelea și cu viața, căci acele incursiuni și prădări nu numai ne-au răpit averea și cultura ce am avut-o, ci ne-au răpit și mii de mii de suflete de ale fraților sau pîrinților nostri, și dacă ar fi fost moartea lor numai corporală, mai puțin le-ar fi fost și amariciunea, însă decît moartea naturală mai este moarte și mai cumplită pentru om: sclăvia, deosebiră de ai sei, și mai ales, mai presus de toate simțul unei ruine naționale; căci nici o durere nu poate să se asemene cu cea durere, cînd vede omul nu numai perirea sa, ci vede deodată și perirea unei patrii, a unei națiuni întregi, mai fără nici o sperare de o ridicare din acea perire. Însă din toate aceste ruine providința ne-a conservat încă în aceste dureri cumplite un tesaur neprețuit, care nu ni-l-au putut răpi nici sabia învingătorului, nici cruzimea tiranului, ce domnia pe corpurile noastre, nici puterea fizică, nici politica infernală, — un tesaur născut cu noi dela țîțele mamei noastre, dulce ca sărutările mamei, cînd ne apăsau la sinul lor; tesaur mai scump decît viața, tesaur, care de l'am fi pierdut, de l'am perde, de vom suferi vre-odată, ca cineva cu puterea sau cu înșelăciune sau cu momele să ni-l răpească din mîinile noastre, — atunci mai bine, mai bine să ne înghiță pămîntul de vîi, să ne adunăm la pîrinții nostri cu acea mîngăiere, că nu am tradat cea mai scumpă ereditate, fără de care nu am fi demni de a ne mai numi fiii lor: limba românească! — Ci sperăm în providința divină, sperăm în virtutarea neînfrenată a națiunii, pe care într'atîia secolii nici în cea mai apusă soartă a ei nu a tradat-o; sperăm în marii bărbați și însuflețirii îi ai națiunii, cari mai ales în aceste timpuri critice, în care se tratează chestiunea de a fi sau a nu fi, cu toată bărbăția demnă de un Roman vechiu, cu toată rezoluțiunea neferită, și cu peana și cu cuvîntul și cu fapta au spriginit și spriginesc cauza națională, cauza culturii, în bi-

serică, în școală, în politică; cari și-au întors toată influența și pozițiunea, și n'au cruțat nici ostenele, nici spese, numai și numai ca să-și spriginească pe această națiune, cu al cărei nume se laudă și a cărei limbă o vorbesc.

Chiar și această zi solemnă, ce ne-a adunat din toate părțile patriei, e un testimoniu al vieții românești și o protestatiune mai solemnă decît și jurămîntul, că națiunea română nu vrea și nu va suferi nici-odată, ca să apună din seria națiunilor ca română, că nu vrea și nu va suferi nici-odată aceea batjocură, ca să se lapede de al seu nume și de a sa limbă în favorul unei celei mai culte națiuni și limbi în lume, cu atît mai puțin în favorul ori-cărei alte, care ieri-alaltăieri era încă necultă, barbară, și care până și astăzi încă nu și-a scuturat rugina, ce o rodea până la inimă încă înainte de 20—30 ani, sau înainte ca de o sută de ani. Această adunare atât de numeroasă, atât de strălucită, de atîți bărbați bravi și demni, cari cu atîta bucurie nu-și pregetară nici osteneala nici spelele, ca să alerge aici în depărtare și să iee parte la această sîrbătoare națională, e un document neînfînt, că se simt marea a fi fii ai națiunii române, și a se numi cu numele strămoșesc. Națiunile, cari visează și traesc în acel vis deșert, ca oare-cînd tot vor să aducă pe Români, ca să-și desprețuească limba și să adoreze pe alta străină, cari nu se pot desbăiera de iluziunile lor, că Românul va mai voi a se împena cu penele străine și vor înavuți sîrăcia acestor națiuni îngămfate și pretensive, — depună-și odată pentru totdeauna toate ambițiunile rîu calculate, deștepte-se din visul lor și nu să mai nutrească cu iluziuni reci și amăgitoare. Că amin, amin le zicem lor, că mai curînd va trece cerul și pămîntul, decît să se mai prefacă românul în cutare sau cutare națiune. De Român ca națiune zic, nu de Român ca individ; că dacă au fost împregiurări, cînd câte un biet de Român, ori de foame ori de golătate, sau de oare-care ambițiune, sau de vre-un alt calcul, s'a depărtat de trupina națiunii sale și s'a înochiat ca un oliv domestic în oliv selbatic, aceasta s'a putut întempla, poate că se va mai întempla, și poate că chiar și în zilele noastre să vedem cu ochii asemenea întemplări; să-i lasăm însă în numele lui Dumnezeu, să-și caute fericirea și repausul inimii unde le place și unde sperază să le afle; — ci Românul ca națiune, pe care 17 secolii l-au strimbat la pămînt în adevăr, dar nu l-au rupt, nici l-au smuls din rădăcină, și de aici înainte să mai treacă și de 17-ori cîte 17 secolii, tot Român va rămîne, de s'ar duce și cu miile înstrăinându-se! Aceasta ne e credința neclătită, și sperăm că toți cei ce nutresc asemenea credință, nu se vor rușina; căci mai meduoasă e trupina ei decît să se uște dacă se și uscă multe și ori-cît de multe ramuri din corpul ei; ca un agru fructuos, care e în stare nu numai a nutri grăul din destul, ci și polomida, și polomida se va arde, ear grăul se va aduna și earăși se va sîmîna, ca sîmîntă să nu-i lipsească în toată eternitatea.

Dar nu voesc a mă întinde mai departe, măcar că multe s'ar mai pute zice și aduce din viața națiunii, ce demonstra invederat, că deșerte sînt toate sperările, iluziunile, visele; îndeșert toate sofisme și machinațiunile tuturor, cari mai duc și trag sperare, că doar' din Român vor pute face al popor nordic sau asiatic. Un razum naționalității române se împlîntă astăzi, și sperăm, că asemenea razime de această și de alte forme se vor împlînta și de aci înainte și mai multe și mai puternice.

Să urăm dar' acestei tinere plante, ce astăzi se va planta în a doua a noastră patrie, să-și urăm binecuvîntare dela cel-ce susține și spriginește toate, ca cu ajutorul celui Preînalt și cu zelul învîpăiat al națiunii nutrită și crescută, să ajungă cît mai curînd la statura normală, în care să înverzească, să înfrunzească și fructe înmiite să aducă, de bun și dulce gust tuturor Românilor, fructe de cultură și propășire în toate ramurile științei, artei și civilizațiunii. Să urăm, domni și frați! și acelui mare bărbat al națiunii, care dela început cu căldură a cuprins la sinu-și și fără preget a condus până în momentul de acum ideea acestei asociațiuni, care astăzi din idee trece în realitate. Să-și urăm din inimă călduroasă, cu sinceritate nefățărită și cu rîsunet străbătător, că cel-ce l'a înălțat la această mare treaptă, să-și însușească purtarea de grijă pîrintească pentru națiunea română, nu numai în cele sfînte și dumnezeiești, ci și în cele-ce se țin de bunăstarea unui popor demn de o soartă mai bună; de bunăstarea nu numai materială, ci și mai virtos de cea stare eminentă, ce distinge pe o națiune cultă de cătră un popor, precum cuvîntul distinge pe om de alte viețuitoare pe acest pămînt. Să-și

*) Saguna.

urăm, că să-și vază efectuate intențiunile mîrinmioase, ce le nutrește cătră națiunea română, să-și vază națiunea fericită, mai fericită decum o aflase la începutul păstoriei sale, să-și vază mîngăierea cu ochii, repausul mulțumirea sufletului încă și în viața acestora. Să-și urăm zile fericite, în mijlocul națiunii ajunse la fericire, zile multe și împreunate cu neîncetată mulțumită din partea acestei națiuni bune și tinere simțitoare; ce-rînd și rugându-ne, că și de aci înainte să binevoască a cuprinde și-a adăpost, a ajuta și a sprigini această tinără societate, pe care a iubit-o și ocrotit-o dela leagăn până în momentul de față. Să trăiți, Excelență Voastră!

Ce vrea greco-orientalul — N. Ivan

Orăștie, August 1895.

Chestia confesională ar trebui să fie ținută departe de Asociație. Regretăm că dl N. Ivan, ale căruia relații cu cercurile din Sibiul sînt cunoscute și care a scris articolul din „Revista Orăștiei“ (nr. 33) abuzează de încrederea domnului redactor, scriind articole ca cel desupra Asociațiunii. O corteșire mai fără de sfială nu s'a văzut în presa română. O se o vedea asemenea cît este de lipsită și de duh această corteșire. Însirînd — după priceperea d-sale — cauzele „scăderii entuziasmului“ pentru Asociație, el zice:

„Alții earăși află, că în comitetul central nu sînt oameni literați, oameni mai de carte, ci s'au grupat o seamă de oameni în giurul Asociațiunii, cărora nu le-ar fi loc în comitetul central.

„La această parte a obiecțiunilor nu discutăm, căci e vorba de chestiuni personale și noi cu aceste nu ne ocupăm. (Chestie personală ar fi să arăți: sînt ori ba literați în comitet și, dacă sînt, ce valoare au?! Coresp.) Îndată ce reședința comitetului prin statute e decretată Sibiul, și îndată-ce apoi prin us rîu(?) s'a decretat ca să observe paritatea confesională la alegerea sînt oameni literați, oameni mai de carte, ci s'au grupat o seamă de oameni în giurul Asociațiunii, cărora nu le-ar fi loc în comitetul central.

„La toate ocaziunile am accentuat, că confesionalismul n'are de a face nimica cu Asociațiunea, dar cînd ne-am pus să alegem comitetul central totdeauna această odioasă întrebare a fost la ordinea zilei“. (Credem că vî este odioasă; deci să o abolim! Coresp.)

„De aci a rezultat, că la aplicarea puterilor didactice încă s'a ținut să se introducă confesionalismul (De ce nu? Coresp.) și așa ori voim să recunoaștem ori nu, fapt e, că rîu — o parte a rîului, e de a se căpta și aici“.

După-ce vorbește de foaia Asociațiunii, continuă:

„Ar trebui deci premente puterile din comitetul central — cu oameni fie ei de ori-ce funcțiuni vor fi, numai să fie oameni apți, muncitori și se abia oare-care trecut literar — ori apoi alte merite pentru neamul nostru. (De pildă: să fi fost cancelist la metropolie, redactor la „Telegraful Român“ etc. Corespondentul.)

De acord cu frasa finală, nu putem să nu respingem încercarea de a înlătura pe greco-catolici din numărul ce li-se cuvine prin usul, pe care pîrinții nostri de sigur nu fără motive l-au întemeiat.

Mai ales în zilele de azi trebuie să fie criminală înscenarea de a altera „usurile“ bune și a produce amariciuni. Tendența este mărturisită, până la faptă ca aceasta — mai va stimabilă!

Coresp.

Chestia școlară din Hunedoara.

Dăm loc următoarei corespondențe, adăugînd, că cele susținute în ea, sînt toate întemeiate pe documente, cari stau deschise înaintea noastră.

Onorată Redacțiune!

În cronica nrului 157 a. c. al stimatului ziar „Tribuna“, sub titlul „Școala românească în Hunedoara“, a apărut o notiță, prin care sînt eu provocat direct, a răspunde corespondentului și a-i împrăști, dacă se poate, îngrigirea ce o are față de școala noastră românească și peste tot față de trebile noastre românești de pe aci.

Constat și eu, că-casul, deși e dureros, dar' e adevărat!

ÎNȘTIINȚARE.

[2433] 4—4

„Reuniunea femeilor române din Brașov“ a înființat,
după-cum se știe

UN INTERNAT.

cu scop de-a instrui fetele din clasa de mijloc a societății românești în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune economice. Reuniunea întretine și subvenționează acest „Internat“ cu o sumă considerabilă, numai ca să poată primi fetele cu taxa cât se poate de scăzută.

În acest Internat se învață:

- a pregăti tot felul de mâncări;
- a spăla și a călca tot felul de albituri;
- a croi și a coase cu mașina tot felul de albituri și vestimente;
- a cultiva legumi, și
- reguli igienice.

Pentru completarea cunoștințelor câștigate în școală, s'a introdus și o școală de repetiție prevăzută în legile statului pentru copile dela 12—15 ani.

În această școală se va propune:

Limba română în	2 cursuri à 2 ore pe săptămână.
Limba maghiară	2 „ „ 2 „ „ „
Limba germană	2 „ „ 2 „ „ „
Aritmetica	2 „ „ 2 „ „ „
Istoria și Geografia	2 „ „ 2 „ „ „
Istoria naturală și fizică.	2 „ „ 1 oră „ „
Religia	2 „ „ 1 „ „ „
Desemnul	1 curs „ 1 „ „ „
Scrisoarea	1 „ „ 1 „ „ „
Cântări	1 „ „ 1 „ „ „
Gimnastica	1 „ „ 1 „ „ „

În acest „Internat“ se primesc fetele române, care vor fi absolvat cel puțin 3 (trei) clase primare și vor fi implinit 12 ani.

Deoarece prin reorganizarea cea nouă a instrucției numărul oarelor s'a înmulțit în mod considerabil, de aceea s'a statuit pentru completa întreținere și instrucție taxa de 14 fl. pe lună, plată anticipativ.

Fetele orfane și sărace pot fi primite gratuit în „Internat“.

Fetele din Brașov, care vor voi să petreacă numai peste zi în „Internat“, plătesc pentru toată instrucția și pentru prânz și oină câte 10 fl. pe lună.

Deoarece numărul elevelor atât al celor cu plată, cât și al bursierelor este restrins, de aceea se invită părinții și tutorii a se însuși, respective a înainta petițiile înzestrate cu testimoniu de paupertate și cu actul de botez la subscrisa prezidentă până în 20 August st. v.

Primirea elevelor în „Internat“ se va face dela 25 August încolo.

La primire are să aducă fiecare elevă albiturile și vestimentele necesare, precum și așternutul de pat.

În legătură cu acest „Internat“, Reuniunea în anii trecuți a înființat și un „Orfelinat“ pentru fetele orfane și sărace dela 6—12 ani; aceste fete primesc întreținerea completă pe spesele reuniunii și sunt obligate a cerceta școalele române gr.-or. din loc.

Petițiile pentru primire sunt a se adresa până în 20 August. st. v. Informațiuni mai deaproape se pot primi dela prezidentă reuniunii și dela actuarul acesteia.

Agnes Dușoin,
prezidentă.

Lazar Nastasi,
prof. gimn. și actuarul reuniunii.

Nu fugi de noroc!

CASA DE BANCĂ
JACOB L. ADLER

[2400] 3—8

Brașov—Sibiu

aduce la cunoștința p. t. publicului, că

Sorturile Mileniului

întregi, în zecimi și douăzecimi au sosit și se pot ridica la casele respective.

În total s'au exmis 100.000 sorturi, dintre care vor câștiga 314999 bucați, adică tot al treilea sort, și anume

Câștigul principal un milion

apoi 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, mai multe de câte 20.000, 15.000, 10.000, 8000, 6000, 4000, o sută zece câștiguri à 2000, și două sute treisprezece à 1000 coroane etc. etc.

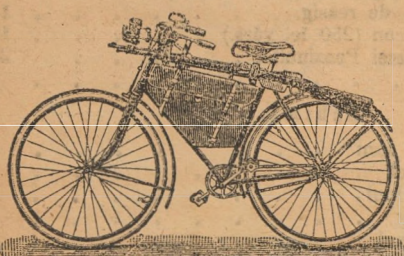
Din câștiguri nu se face nici o detrageră.

Losuri întregi à 40 fl., zecimi à 4 fl., douăzecimi à 2 fl. se mai găsesc în cele mai plăcute serii.

Prospecte gratuite.

Cine cutează câștigă!

W. Libkowitz & Comp., Viena, I., Seilerstätte 17,
Agram, Ilica 30.

Din cauza sezonului înaintat se capătă biciclete
[1270] 27—30 de toate sistemele

cu prețuri foarte moderate.

S. a. roate nouă pneumatice cu

105, 110 și 115 fl.

Liste de prețuri gratis și franco. — Instrucție gratuită.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Publicare.

Prin care se aduce la cunoștința publică, că pe calea licitațiunii publice se vor exaranda pe trei ani consecutivi, începând dela 1 Ianuarie 1896 până la 31 Decembrie 1898, următoarele obiecte ale corporațiunii grănițerești din Dobra și adică:

1. Dreptul de tirg sau stringerea de vamă a acestui drept regal.
2. Dreptul de trecere peste Mureș la locul numit Șideasca în hotarul numit Chimpuri.
3. Casa din piață cu mai multe încăperi și curte, ce se află lângă riu.

Licitațiunea se va ține în cancelaria corporațiunii grănițerești Sâmbătă în 31 August 1895 la 9 ore dimineața.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la cancelaria corporațiunii dela publicare până la licitațiune.

Reflecții sunt obligați a depune vadiul de 10% dela prețul exclamării.

Dobra, 22 August 1895.

Pentru comitetul grănițereș:

Kuszte Lajos,
președinte.

[2520] 1—1

MACK,
scrobeală
duplă.

Fabricant și
inventator unic:
Hélm. Mack
Ulm a. d.
Cel mai simplu și mai repede mijloc
de a scrobi gulere, manșete,
cămăși etc. cu puțină osteneală
întocmai ca nouă
[1613] 7 este singur numai
scrobeală dublă a lui Mack.

Fiecare încercare îndeamnă la folosință îndelungată.
Se capătă preturindeni în cartoane à 3, 10 și 20 cr.
Depozit general pentru Austro-Ungaria:
Gottlieb Voit în Viena III/1.

Rachiu

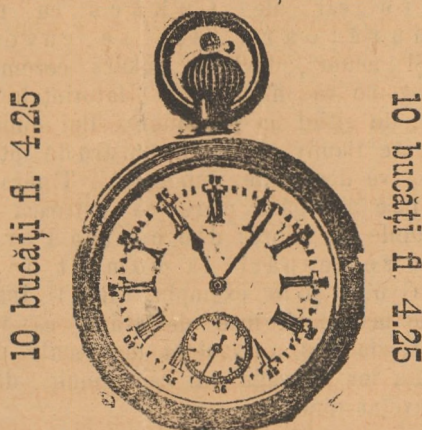
asezat sub garanția naturală

de drojdie [2488] 3—3
de trevere
de prune (Slibowitz)

cu prețuri foarte moderate la

ERNST ROTH,
strada Lungă Nr. 1—3.

Nici când în viață
NU SE MAI DĂ
rara ocazie a pute cumpăra
numai pentru fl. 4.25
următoarea admirabilă colecție de mărfuri:

- 1 ciornic prima „anker-remontoir“, punctual cu garanție pe 3 ani;
- 1 lanț fin, imitație de aur, cu verigă de siguranță și carabin;
- 2 inele, imitație de aur, de cel mai nou fason cu briliante, peruzea și rubine imitate;
- 2 butoni pentru manșete, aur dublă mecanism prevețat;
- 1 frumoasă broșă pentru dame, fason de Paris;
- 2 butoni pentru cămașă (chemisett) aur imitat.

Toate aceste 10 bucați practice costă laolaltă numai fl. 4.25.

Pe lângă aceste se mai dă gratis o surprindere deosebită, pentru-ca firma mea se fie pururea ținută în memorie.

Comandați repede, până când depositul mai e provăzută, căci o asemenea ocazie nici-când nu se mai întoarce.

Expediția se face la adresa ori-și-cui pe lângă rambursă.

Neconvenind, banii se restituie cu pre-venire, încât ori-ce risic este exclus pentru cumpărător. [2448] 1—6

Se procură singur și numai prin firma

Alfred Fischer,
Viena, I., Adlergasse 12.

Pianuri, armoniuri, reparaturi și acordări

se execută în cel mai solid mod și se furnizează sub garanție de mai mulți ani de cătră

F. A. KAUFFMANN,

salon de pianuri și atelier de reparaturi,
Sibiu, Piața-mică 13, Piața-Huet 13.

În deposit se află pianuri: „Belehradek, Reinhold, Raesse, Tintz, Tomashek și Wlizek“, armoniuri: „Wilux și Wite, d. W. Kare“.

Orgă-armoniuri pentru biserici mai mici și capele asemenea se află în deposit. [2256] 11—32

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea con-silierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentală

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.
Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în marce postale. [416] 32—50

Eduard Bendt, Braunschweig.

Adjunct de notar

absolvent și maturisant al gimnasiului di Blaj, are examenul de notar și cunoaște toate limbile patriei caută aplicațiune sta-bilă în vre-o cancelarie notarială.

Oferte sunt a se adresa de-adreptu la subscrisul în Reghinul-săsesc (Szász Régen). [2509] 2—2

Nicolae Șiara.

Numai fl. 6

costă optico-acromaticul

Aparat de fotografie „EDISON“

nou inventat, cel mai de încredere, mai simplu și mai ieftin dintre toate sistemele de până acum. [1916] 11—11

„Edison“ ofere cele mai sigure garanții pentru funcționare excelentă și cele mai bune rezultate. Ori-și-cine poate face fără nici o cunoștință fotografii excelente. Nereușita eschisă pe lângă garanție conștientioasă.

„Edison“ este acomodat și pentru fotografii à la moment și e deci inevitabil pentru turiști, pictori, iubitorii naturii și pentru petrecerea la țară. Aparatul, ce se poate așeza într-o elegantă cassetă, costă cu plăcă de uscat, hârtie de copiat, laternă pentru camera obscură, mașină de copiat și cu toate utensiile de fotografie cu tot compl. fl. 6 împreună cu o instrucțiune amănunțită.

Manufactura fotografică **ALFRED FISCHER**, Viena, I., Adlergasse 12.

Prospecte gratis. — Expediția cu rambursă.

„FAGEȚANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI
în Facset (Banat)

acoardă duă depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalisate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectua și prin postă.

[1504] 31—

Diracțiunea.

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Fluidul de restituțiune

al lui

KWIZDA

[1798] 10—40

apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuințată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scrintituri, înțep-nirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de resti-
tuțiune a lui
Kwizda.

Depozitul principal:

Farmacia cercuală
Korneuburg I. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogeriile
din
Austro-Ungaria.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.